

PROF. DR. SC. MIROSLAV HROMADKO
[21. 9. 1925. – 26. 4. 2022.]

Dana 26. travnja 2022. u devedeset i sedmoj godini preminuo je profesor Miroslav Hromadko, ugledni zagrebački liječnik, vrhunski stručnjak i znanstvenik, specijalist kirurg, urolog i anesteziolog.

Dr. Miroslav Hromadko rođen je 21. rujna 1925. u Mostaru. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1952., a stručni ispit položio 1953. godine.

U svom daljnjem usavršavanju i radu prošao je kompleksnu edukaciju iz tri specijalistička područja: kirurgije, anesteziologije i urologije.

Specijalistički ispit iz opće kirurgije položio je 1959. godine. Tijekom specijalizacije iz kirurgije bavio se problemima anesteziologije, koja je u to vrijeme bila na svom početku u Hrvatskoj. Svoj interes posvetio je problematici iz područja torakalne i kardijalne kirurgije, pa je po prvi put u Hrvatskoj uveo kontroliranu hipotermiju kod operacija na otvorenom srcu. Organizirao je anesteziološku službu u Kliničkoj bolnici „Dr. Ozren Novosel“ (danas KB Merkur), a nakon položenog ispita iz opće kirurgije odlazi na stipendiju Svjetske zdravstvene organizacije iz anesteziologije na Univerzitetu u Kopenhagenu. Nakon položenih ispita stekao je diplomu iz anesteziologije Univerziteta u Kopenhagenu 1960. godine. Po povratku u Zagreb, bio je osnivač Anesteziološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske i kroz dva mandata potpredsjednik sekcije. Specijalistički ispit iz anesteziologije i reanimacije položio je 1962. godine u Zagrebu.

U više je navrata boravio na Kirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Göteborgu i Stockholmu. Radio je na kirurškom odjelu regionalne bolnice u Vänersborgu i Karlshamu. Specijalistički ispit iz urologije položio je 1968. te je na Kirurškom odjelu Kliničke bolnice „Dr. Ozren Novosel“ organizirao Urološki odsjek.

Početkom 1971. godine imenovan je za šefa Urološkog odsjeka Kirurškog odjela Kliničke bolnice „Dr. Ozren Novosel“, kasnije Urološkog odjela Kirurške klinike Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

U okviru Urološkog odjela formirao je Stanicu za hemodijalizu, koja je započela s radom 17. srpnja 1971. godine i tada se po prvi put u Zagrebu započelo plansko liječenje hemodijalizom bolesnika s kroničnom renalnom insuficijencijom.

U okviru Urološkog odjela izgrađena je nova operacijska sala i endoskopija te je uvedena endoskopska kirurgija.

U 1985. godini uveo je metodu perkutane litotripsije.

Godine 1972. stekao je naslov primarijusa, a 1974. obranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Plastika mokraćnog mjehura slobodnim transplantatom korijuma* te je promoviran u doktora medicinskih znanosti iz područja urologije. Za redovitog profesora Medicinskog fakulteta u Zagrebu izabran je 1985. godine. Sudjelovao je u nastavi na Katedri za urologiju i kirurgiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Godine 1984. imenovan je zamjenikom predstojnika Kirurške klinike Kliničke bolnice „Dr. Ozren Novosel“ u Zagrebu, a za predstojnika je izabran u veljači 1989. i tu je dužnost obnašao do 1. siječnja 1991. godine.

Dr. Miroslav Hromadko publicirao je 74 rada iz područja kirurgije, urologije i anesteziologije. Među radovima iz područja anesteziologije osobito su vrijedni eksperimentalni radovi: *Vrijednost vanjske masaže srca* te rad o utjecaju sukcinilkolina na srčani ritam. U urologiji je njegov interes bio posvećen rekonstruktivnim operativnim zahvatima (rekonstrukcija mokraćnog mjehura, neriješeni problemi na području pijeloureteralnog segmenta, uvođenje novih operativno-terapijskih metoda u kirurškoj urologiji uz proširivanje interesa za patološke procese nadbubrežne žlijezde).

Koautor je knjiga *Odabrana poglavlja iz urologije za liječnike opće medicine*, *Rekonstrukcijska urološka kirurgija*, koja je objavljena kao njemačko izdanje *Rekonstruktive urologische Chirurgie*, zatim *Urološka onkologija*, i knjige koja služi za specijalizante iz sportske medicine *Medicina – Sport*.

U dva mandata bio je predsjednik Kirurške sekcije Hrvatskoga liječničkog zbora, kasnije Hrvatskoga kirurškog društva HLZ-a, osnivač je Anesteziološke sekcije Hrvatskoga liječničkog zbora, pa je bio potpredsjednik Anesteziološke sekcije HLZ-a. Organizirao je anesteziološke sastanke u Klubu sveučilišnih radnika pod naslovom *Morbidity and Mortality Meeting* od 1961. do 1963. godine te je obnašao funkciju tajnika *Urološke sekcije*. Posebno je važno naglasiti da je profesor Hromadko bio uključen u rad znanstveno-stručnog glasila HLZ-a *Liječničkog vjesnika*. Profesor Hromadko bio je član reakcijskog odbora *Liječničkog vjesnika*. Godine 1982. uključio se u rad Savjeta *Liječničkog vjesnika*, a od 2010. godine postaje tajnik Savjeta *Liječničkog vjesnika* i na toj dužnosti ostaje dugi niz godina. Bio je redoviti član *Societe Internationale d'Urologie* (od 1985.), *European Association of Urology*, redoviti član Hrvatske akademije medicinskih znanosti (od 1982.), član kirurškog, urološkog i nefrološkog društva HLZ-a. Predsjedavao je sjednicama na više internacionalnih simpozija (Opatija, Dubrovnik, Badgastein, Göteborg, Linz, Atena). U povodu obljetnice *Liječničkog vjesnika* primio je Diplomu Hrvatskoga liječničkog zbora, a također je primio priznanja Slovenskog i Makedonskog liječničkog zbora za doprinos razvoju urologije i kirurgije. Za dugogodišnje usavršavanje medicinske znanosti i struke te djelatnosti u radu Hrvatskoga liječničkog zbora izabran je za začasnog člana Hrvatskoga liječničkog zbora 1997. godine. U mirovinu odlazi 1991., no ostaje nadalje prisutan u medicini sudjelujući u brojnim aktivnostima HLZ-a i AMZH-a.

Profesor Hromadko čovjek je iznimno bogate stručne biografije, inovator, kontinuirano je otvarao vrata novim metodama suvremene medicine u kirurškoj i urološkoj struci, uz odlično poznavanje anestezioloških tehnika. U svom radu bio je izuzetno pedantan i pronicljiv, virtuozan kirurg koji je uvijek davao maksimum u operativnom zahvatu i isto to zahtijevao od svojih suradnika. Najbolje ću to oslikati ako citiram jednoga od njegovih učenika, danas također vrhunskog hrvatskog kirurga: „Bojali smo ga se, bio je strah i trepet jer je zahtijevao poznavanje svih parametara vezanih za bolesnika, tražio je od nas najviše. Tek danas, kao kirurg u zrelim godinama, vidim da je tražio apsolutnu sigurnost, kako za pacijenta, tako i za kirurga.“

Sudjelovao je u edukaciji i odgoju brojnih generacija zagrebačkih kirurga i urologa i uvelike doprinio razvoju Klinike za kirurgiju današnje Kliničke bolnice Merkur u vrhunsku kiruršku ustanovu gdje se danas vrše najkompleksniji transplantacijski zahvati u Hrvatskoj.

U privatnom životu bio je čovjek široke naobrazbe i interesa, rado se družio s prijateljima, bio je izuzetno ugodna, šarmantna i osjećajna osoba, pravi *gentleman*.

U Miroslavu Hromadku hrvatska je medicina imala velikog i jedinstvenog čovjeka davinčijevskog profila, kakav se rađa jednom u sto godina. Stoga profesoru Hromadku zahvaljujem i odajem veliko priznanje za sve što je učinio u hrvatskoj medicini te ovim zapisom želim prenijeti sjećanje na njega i njegov rad sadašnjim i budućim medicinskim naraštajima.

Prof. dr. sc. Adriana Vince